

حمله بر قندوز

موقعیت نظامی و ستراتیژیکی

نویسنده: مرجان کمال – مترجم: فریده نوری کمال

بخش دوم

در ۲۸ سپتامبر ۲۰۱۵، طالب ها برای اولین بار از زمان خلع شدن شان از قدرت در سال ۲۰۰۱ مؤقتاً به اشغال یک شهر بزرگ موفق شدند. این مضمون بعد از یک معرفی کوتاه حوادث، نشان دهنده به هم پیوند دادن جنگ به صورت زنجیره ئی و به وسعت بزرگ انکشاف وضعیت امنیتی را در شمال شرق نشان می دهد.

بمباران شفاخانه داکتران بدون سرحد - اشتباه بشری یا جنایت جنگی؟

به تاریخ سوم اکتوبر ۲۰۱۵ شفاخانه داکتران بدون سرحد در ولایت قندوز که زیادتر یک بنای اختصاصی جهت تداوی مجروحین (تصادمات موتر، جراحات ناشی از جنگ، گلوله یا مواد انفجاری...) هدف بمباران قرار گرفت. اولین ارزیابی توسط داکتران بدون سرحد (M.S.F) اجازه به چند گزارش از این رویداد یا واقعه را میدهد: ۱۰۵ مجروح که در آن ۳-۴ نفر از قوای امنیتی و تقریباً ۲۰ طالب جهت تداوی جراحات شان در وقت بمباردمان در حوالی ساعت ۲ بجه شب در آن جا حضور داشتند.

این حمله هوائی تقریباً یک ساعت دوام کرد و تعداد کشته شدگان به تاریخ ۱۲ دسامبر، ۴۲ نفر تخمین گردید. قسمیکه داکتران بدون سرحد در راپور خود نشان می دهند، معلومات جهت شناسائی واقعه به سطح قوای نظامی در دسترس نمی باشد، تا دانسته شود که کی و به چه دلیل، دستور حمله هوائی را داده است که تجاوز آشکار به حقوق بشر می باشد.

به تاریخ سوم اکتوبر، سخنگوی وزارت امور داخله افغانستان بیان کرد که در اثنای بمباران ۱۰ تا ۱۵ دهشت افگن در داخل این مرکز صحنی موجود بود. در حالیکه سخنگوی اردوی امریکائی در افغانستان اظهار کرد که قربانی های این مرکز صحنی یا شفاخانه خسارات جانبی می باشند.

در اواخر ماه اکتوبر یک راپور آژانس خبری (Agence accociated press) راپور وزارت داخله را که عبارت است از موجودیت جنگجویان مسلح در داخل این مرکز صحنی تائید می کند، در حالیکه سخنگوی پنتاگون اعلام کرد که به قرار یک تحقیق هر نوع دلیل در مورد این حادثه پیش از وقت است. مسؤل دادن دستور این بمباردمان هنوز تا حال شناخته نشده است لاکن تقاضای کمک از طرف قوت های خاص امنیتی افغان (Afghanes Forces Spécial) صادر گردیده است. آیا ما باز هم در مقابل عین سناریو قرار داریم که به

هنگام اشتباهات توسط نیروهای هوایی امریکائی از زمان مداخله شان در سال ۲۰۰۲، و زیادتز از زمان گسترش دادن قوت های بین المللی حمایت و امنیت (I.S.A.F) خواهیم بود.

سؤالی به ذهن خطور می کند، مخصوصاً قضایا از زبان دو مسؤول اساسی و اصلی که مستقیماً در حمله هوایی شریک هستند به صورت متضاد ارائه می گردد، که یکی این حمله را اشتباه و دیگری به موجودیت عناصر شورشی و موجودیت یک تهدید توجیه می دارد.

دلایلی که از سال ۲۰۰۲ به این سو برای توضیحات دادن حملات هوایی بالای مردم ملکی، مخصوصاً وقتی این نوع خبرها به نشر می رسد، جهت تبرئه این نوع بمباران و حملات یا از موجودیت شورشیان مسلح در محل حرف زده می شود و یا اینکه به آن، خسارات جانبی نام داده و معذرت از قربانیان می خواهند. درخواست داکتران بدون سرحد که خواستار تحقیقات از این واقعه توسط اشخاص مستقل و آزاد گردید، از طرف مقامات امریکائی رد گردید. که روشنی انداختن به اصل قضیه را مشکل می سازد! که آیا این حمله اشتباه بوده یا یک اقدام ارادی و عمدی به ارتباط موجودیت شورشیان در داخل مرکز صحنی و موجودیت یک تهدید از جانب آنها.

نتیجه تحقیقاتی که توسط نظامیان امریکائی پیش برده شد، "اشتباه انسانی" را مطرح می کند و دست آورد شان به صورت مبهم، از این تحقیقات دلالت به موجودیت یک ساختمان می نماید که طالب ها در آن جا بود و باش داشته و این ساختمان در نزدیکی مرکز صحنی داکتران بدون سرحد موقعیت دارد.

این فرضیه قابل قبول نیست، زیرا جی. پی. اس (G.P.S) به خوبی موقعیت را تثبیت می کند، و قوای امریکائی به خوبی از مشخصات مرکز صحنی آگاه بودند و روز سه شنبه به تاریخ ۲۹ سپتامبر وقتی عملیات هوایی را بالای شهر قندوز شروع نمودند دوباره برای شان ارسال گردید. و در این محل، یگانه ساختمانی که در آن جنراتور فعال بود همان ساختمان مرکز صحنی داکتران بدون سرحد بوده و هم چنان بیرق با لوگو یا نشان این مؤسسه در بام این ساختمان قابل دید بود. لاکن به قرار گفته امریکائی ها این اشتباه نشأت کرده از عدم موجودیت لیست آدرس های مناطق تحت حمایه (no-target areas) که در آن وقت بدسترس شان بود. و دلیل حمله قوای هوایی را موجودیت شورشیان مسلح و متخاصم در داخل مرکز صحنی می دانند، که این دلیل از طرف داکتران بدون سرحد رد گردیده، و قرار گفته آنها نه تنها در هنگام حمله هیچ شورشی مسلح در داخل مرکز صحنی موجود نبود بلکه به صورت عمومی هیچگاهی شورشیان در داخل مرکز وجود نداشته است.

در حقیقت، فعالیت داکتران بدون سرحد توسط تصویب یک قرارداد با مقامات دولتی و گروپ های مسلح محلی جهت احترام گذاشتن به پرنسیب های حقوق بشری، مخصوصاً تضمین در مورد تبعیض نکردن بین اشخاصی که جهت معالجه مراجعه می کنند، و هم چنان هیچ نوع تهدید و زیر فشار قرار دادن پرسونل که در آن مرکز مصروف وظیفه هستند نمی پذیرند و موجودیت سلاح و اشخاص مسلح را در داخل مرکز تحت هیچ نوع شرایط پذیرفتنی نیستند. اگر دلایل ارائه شده از جانب قوای نظامی امریکائی و قوای خاص افغان مانند یک تعداد زیاد وقایع دیگر که قبلاً رخ داده، که دلالت بر مراعات نکردن پرنسیب های قوانین جنگ می باشد، در رویداد حمله هوایی سوم اکتوبر که یک مؤسسه بین المللی غیر دولتی مثل داکتران بدون سرحد را آماج قرار داد، بدون نتیجه نخواهد بود.

تحت حکومت جارج بوش (۲۰۰۱ - ۲۰۰۹) اداره امریکا در یک بیانیه، توجه نکردن به مردمان ملکی و قانون جنگ را محکوم کرده و مسیر خود را مشخص ساخت. مگر از اظهارات داکتران بدون سرحد این طور استنباط می شود که حمله بالای مرکز شان عمداً صورت گرفته باشد. البته به مجرد آغاز حملات، و گلوله باری، آنهایی که در داخل ساختمان مرکز صحنی بودند می خواستند فرار کنند، هدف گلوله قرار گرفتند.

نماینده داکتران بدون سرحد در کابل فوراً نماینده "حمایت قاطع" ناتو، نماینده سره میاشت بین المللی و نمایندگی «صلیب سرخ» ارتباطی ملکی قوای نظامی (O.C.H.A.) در کابل را آگاه ساخت. و بعد از آن در حدود پانزده دقیقه بعد داکتران بدون سرحد از نیویارک به پنتاگون احوال دادند.

چند دقیقه بعد نماینده ملکی قوای نظامی ناتو در کابل به داکتران بدون سرحد خاطر جمعی داد که معلوماتی که از منابع مختلف به ساعت سه بجه شب، یکساعت بعد از حمله دریافت نموده است و تمام کوشش خود را میکند تا از تلفات جلوگیری شود و برای شان دعا می کند.

در این شرایط، حق مشروع داکتران بدون سرحد و تمام مؤسسات غیردولتی است که منظور و نیت امریکا را در این جنگ زیر سؤال قرار دهند.

بمباران سوم اکتوبر بیانگر این است که حکومت یا مقامات امریکائی در حال دوباره برقرار کردن یک نوع وضعیت محافظه کارانه؛ مثل دهه اول می باشد. « جنگ کلی علیه وحشت » ؟

باز هم، یک مراتبه دیگر در عدم موجودیت یک تحقیق بیطرفانه، غیر ممکن است که حقیقت قضیه و یا دلیل سیاسی آن را شناسایی کنیم .

تصویر از اخبار لو ماند

ختم